

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий коледж геологорозвідувальних технологій
Київського національного університету імені Тараса Шевченка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора

Валентина ЯЦЕНКО

«30» червня 2022 року

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ
ТА ПОРЯДОК ЇХ ОБРАННЯ СТУДЕНТАМИ
ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ГЕОЛОГОРОЗВІДУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

Розглянуто та ухвалено
на засіданні Педагогічної ради
від «30» червня 2022 року, протокол №6

Введено в дію наказом в.о. директора
від «30» червня 2022 року, № К-54-А-062

КИЇВ-2022

1. Загальні положення

1.1. Положення про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання студентами (далі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж геологорозвідувальних технологій Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (далі – Коледж) розроблено у відповідності до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту», визначає права осіб, які навчаються в Коледжі на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньо-професійної програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

1.2. Освітньо-професійна програма (далі –ОПП) з будь-якої спеціальності містить нормативну складову та вибірккову, що формується випусковою цикловою комісією. Обсяг освітніх компонентів (дисциплін) вільного вибору студентів складає не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

1.3. Освітні компоненти (дисципліни) за вибором здобувача фахової передвищої освіти – це освітні компоненти (дисципліни), спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю.

1.4. Навчальний план підготовки здобувачів фахової передвищої освіти складається з обов'язкової, вибіркової, практичної компонент та атестації.

1.5. Вибір дисциплін вибіркової частини освітньо-професійної програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Згідно з вимогами Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу індивідуальний навчальний план студента (далі-ІНПС) є основним робочим документом студента. Індивідуальний навчальний план здобувача освіти формується за відповідною спеціальністю (спеціалізацією) освітньо-професійного ступеня «фахового молодшого бакалавра» і складається на кожний наступний навчальний рік наприкінці поточного року (за винятком першого та другого курсу). Формування ІНПС здійснюється на підставі навчального плану спеціальності (спеціалізації), затвердженого керівником закладу освіти, з метою індивідуалізації навчального процесу на основі структурно-логічної схеми підготовки фахівців. При формуванні ІНПС на наступний навчальний рік враховується фактичне виконання ним індивідуальних навчальних планів поточного і попередніх навчальних років. ІНПС формується цикловою комісією за участю здобувача освіти та затверджується заступником директора з навчальної роботи.

1.6. Реалізація ІНПС здійснюється протягом часу, який не перевищує граничного терміну навчання. Термін навчання визначається стандартом фахової передвищої освіти (за наявності) та навчальним планом, затвердженим керівником закладу освіти.

1.7. Виконання індивідуального навчального плану здійснюється згідно з розкладом занять, екзаменаційних сесій або за індивідуальним графіком, що встановлюється здобувачу освіти відповідним рішенням. За виконання ІНПС персональну відповідальність несе здобувач освіти.

1.8. Вибіркова компонента формується з освітніх компонентів (дисциплін) загальної та спеціальної підготовки. Вибіркові навчальні дисципліни за спеціальністю надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями, що визначають характер майбутньої діяльності та сприяють академічній мобільності здобувачів освіти та формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей Коледжу, врахування вимог національного та регіонального ринків праці тощо.

Вибіркові дисципліни з інших освітньо-професійних програм (за уподобанням здобувача освіти) забезпечують реалізацію особистих освітніх інтересів та уподобань здобувачів освіти.

1.9. Процедура вільного вибору освітніх компонентів (дисциплін) здобувачами фахової передвищої освіти передбачає вибір окремих освітніх компонентів (дисциплін) з освітньо-професійної програми на відповідний навчальний рік, семестр.

1.10. На кожен навчальний рік розробляється індивідуальний навчальний план студента (ІНПС), що включає всі освітні компоненти (дисципліни) обов'язкової та вибіркової освітніх компонентів з врахуванням структурно-логічної послідовності вивчення освітніх компонентів (дисциплін), що визначають зміст освітньо-професійної програми за певною спеціальністю.

1.11. Вивчення вибірових освітніх компонентів (дисциплін) фаховим молодшим бакалавром починається з третього навчального року (п'ятого семестру).

1.12. Обсяг кожної вибіркової освітньої компоненти (дисципліни) становить, як правило не менше, 2 кредитів ЄКТС. Формою підсумкового контролю вибірових освітніх компонентів (дисциплін) є залік.

1.13. Якщо студент починає заняття на певному рівні освіти, то він може брати участь у виборі освітніх компонентів (дисциплін) із циклу вільного вибору студента наступним чином:

- при виборі за блоками освітніх компонентів (дисциплін) – написання заяви на початку навчального року;
- при виборі окремих освітніх компонентів (дисциплін) з переліку – тільки для наступного року навчання.

1.14. Обов'язкова кількість та обсяги кредитів ЄКТС вибірових освітніх компонентів (дисциплін) відображені в освітньо-професійній програмі, навчальному плані підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Вибіркові освітніх компонентів (дисципліни) представлені у пояснювальній записці до навчального плану відповідної спеціальності (ОПП) переліком освітніх компонентів (дисциплін), що включає в себе як освітніх компонентів (дисципліни) за спеціальністю, так і освітніх компонентів (дисципліни) за уподобанням (з інших ОПП) здобувача освіти, що є однаковими за обсягом кредитів у семестрі та формою контролю.

Здобувач фахової передвищої освіти має право обрати освітніх компонентів (дисципліни) із запропонованого переліку або будь-які інші освітніх компонентів (дисципліни) з іншої ОПП, які відповідають необхідному обсягу кредитів та викладаються у відповідному семестрі.

1.15. Не рекомендується передбачати курсові роботи, навчальні практики, экзамени з освітніх компонентів (дисциплін), що пропонуються у вибірковій

блоці за вибором здобувача освіти. Перелік освітніх компонентів (дисциплін) вільного вибору переглядається цикловими комісіями за необхідності.

Зміст вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) повинен відповідати вимогам: актуальність, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, враховувати професійну специфіку, а також науково-дослідницьку діяльність викладачів. Вивчення вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) здобувачами фахової передвищої освіти здійснюється згідно з Положень Коледжу та затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом навчальних занять.

2. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами фахової передвищої освіти вибіркових освітніх компонентів (дисциплін)

2.1. Положення передбачає такий порядок представлення та вибору вибіркових освітніх компонентів (дисциплін):

1) подання цикловими комісіями переліку освітніх компонентів (дисциплін) і програм та робочих програм навчальних дисциплін, запропонованих для вільного вибору студентам у розрізі навчальних курсів (семестрів) (Додаток А);

2) формування цикловими комісіями переліку освітніх компонентів (навчальних дисциплін) з програмами та робочими навчальними програмами для вільного вибору студентам (за курсами і семестрами);

3) проводиться реєстрація та формування груп для вивчення вибіркових освітніх компонентів (дисциплін), наводяться їх обсяги, кількість у розрізі дисциплін за спеціальністю та за уподобаннями.

При цьому слід враховувати, що загальний обсяг освітніх компонентів (обов'язкових та вибіркових) у семестрі має становити 30 кредитів ЄКТС, в навчальному році- 60;

4) здійснення вибору здобувачами фахової передвищої освіти освітніх компонентів (дисциплін) з переліку і формування груп студентів для вивчення вибраних освітніх компонентів (дисциплін) за курсами, семестрами.

Підготовка проєкту наказу директора щодо формування списків груп здобувачів фахової передвищої освіти (не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою в одній групі) і організація вивчення вибіркових навчальних дисциплін;

5) головам випускових циклових комісій, кураторам (класним керівникам) академічних груп у період з 01.02. до 01.04. (для здобувачів фахової передвищої освіти старших курсів) та з 01 вересня до 30 вересня (для студентів 1 курсів освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», які вступили на базі ПЗСО) забезпечити проведення процедур формування вибіркової компоненти індивідуального навчального плану;

6) вивчення дисциплін за вільним вибором здобувачів для фахового молодшого бакалавра розпочинається:

-на базі БЗСО (термін навчання 4 роки) - з 5 семестру (залежно від ОПП);

-на базі ПЗСО (термін навчання 3 роки) – з 3 семестру;

7) подання здобувачем фахової передвищої освіти до 01 листопада та до 01 квітня заяви на ім'я заступника директора з навчальної роботи про перелік

вибіркових навчальних дисциплін, які він хоче вивчати в наступному навчальному році (Додаток Б).

Заяви здобувачів фахової передвищої освіти про перелік вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) за блоками зберігаються на відділенні до 25 грудня;

8) на підставі поданих заяв завідувачі відділеннями складають списки здобувачів фахової передвищої освіти та формують їх у групи (з чисельністю не менше кількості осіб, які навчаються за освітньо-професійною програмою в одній групі) до 10 листопада та до 10 квітня;

9) після закінчення процедури обрання вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) завідувач відділення формує проєкт наказу (до 25 листопада та до 25 квітня) про затвердження списків студентів з вивчення вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) у розрізі курсів, спеціальностей або освітньо-професійних програм.

На підставі оприлюдненого проєкту наказу формується уточнений контингент студентів із зазначенням освітніх компонентів (дисциплін) та кількості студентів, що обрали їх для вивчення;

10) у разі, якщо для вивчення окремої вибіркової освітньої компоненти (дисципліни) не сформовано групу з мінімальною кількістю здобувачів фахової передвищої освіти, то здобувачам повідомляється не пізніше, ніж за 3 дні після формування груп про перелік освітніх компонентів (дисциплін), які не будуть вивчатися. Після цього здобувач протягом тижня повинен обрати інший освітній компонент (дисципліну), для вивчення якої є кількісно сформована група.

2.2. Якщо здобувач фахової передвищої освіти з поважної причини (хвороба, участь в академічній мобільності, військова служба і т.д.) своєчасно не визначився з вибірковими освітніми компонентами (дисциплінами), то він має право їх обрати протягом першого тижня після того, як він з'явиться на навчання. Здобувач фахової передвищої освіти, який не визначився з переліком вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи вивчення тих освітніх компонентів (дисциплін), які визначить гарант освітньо-професійної програми або голова циклової комісії.

2.3. Обрані здобувачем фахової передвищої освіти вибіркові (освітні компоненти (дисципліни) вносяться до індивідуального навчального плану та включаються в навчальне навантаження циклової комісії на навчальний рік. З моменту внесення вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) до індивідуального навчального плану здобувача такі освітніх компонентів (дисципліни) набувають статусу обов'язкових до вивчення.

3. Навчально-методичне забезпечення

вибіркових освітніх компонентів (навчальних дисциплін)

3.1. До викладання вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) можуть бути залучені циклові комісії Коледжу та провідні науково-педагогічні працівники інших ЗВО, провідні роботодавці, за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення.

Дотримання таких вимог є свідченням спроможності циклової комісії якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби здобувачів фахової передвищої освіти в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями.

Циклові комісії несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркового освітніх компонентів (навчальних дисциплін).

3.2. Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі здобувачами фахової передвищої освіти освітніх компонентів (навчальних дисциплін) педагогічним працівникам рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи.

3.3. Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркового освітніх компонентів (навчальних дисциплін) в ОПП на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій Коледжу із залученням гаранта освітньо-професійної програми, стейкхолдерів та здобувачів освіти.

4. Процедура перезарахування кредитів

4.1. У разі поновлення або переведення здобувачів фахової передвищої освіти перезарахування вибіркового освітніх компонентів (дисциплін) проводиться заступником директора з навчальної роботи та випусковими цикловими комісіями на підставі академічної довідки, виданої здобувачу освіти в установленому порядку.

4.2. Процедура перезарахування обсягу кредитів вибіркового освітніх компонентів (навчальних дисциплін) за рахунок фактично вивчених освітніх компонентів (дисциплін) певного циклу здобувачем фахової передвищої освіти проводиться відповідно до встановленого порядку.

4.3. Випускова циклова комісія може дозволити студентам –учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибіркові освітні компоненти (дисципліни), які прослухані в іншому закладі освіти, але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Коледжі.

4.4. Випускова циклова комісія може дозволити перезарахування освітніх компонентів (дисциплін) у разі поновлення або переведення студента.

4.5. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених освітніх компонентів (дисциплін) певного циклу за умови визнання ними функції споріднених компетентностей.

4.6. Внесення змін до порядку реалізації вільного вибору студентами освітніх компонентів (навчальних дисциплін) здійснюється за згодою органів студентського самоврядування Коледжу.

**Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий коледж геологорозвідувальних технологій
Київського національного університету імені Тараса Шевченка»**

**ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ (НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН)
ЦИКЛІВ ЗАГАЛЬНОЇ ТА ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИМИ ПРОГРАМАМИ**

№ з/п)	Вибірковий компонент (дисципліна)	Загальний обсяг, кредитів ЄКТС	Навчальний рік, Семестр	Циклова комісія	Кількість здобувачів, які можуть записатися на освітній компонент (дисципліну)
<i>Дисципліни вільного вибору із переліку освітніх компонентів, що формують загальні компетентності:</i>					

(курс, інформація з навчального плану)					

(курс, інформація з навчального плану)					
<i>Вибірковий блок 1</i>					
ЗВОК1					
ЗВОК2					
ЗВОК3					
<i>Вибірковий блок 2</i>					
ЗВОК1					
ЗВОК2					
ЗВОК3					
<i>Дисципліни вільного вибору із переліку освітніх компонентів, що формують спеціальні компетентності:</i>					

(назва ОПП)					

(шифр та назва спеціальності)					

(курс, інформація з навчального плану)					

(курс, інформація з навчального плану)					
<i>Вибірковий блок 1</i>					
СВОК1					
СВОК2					
СВОК3					
<i>Вибірковий блок 2</i>					
СВОК1					
СВОК2					
СВОК3					

Заступник директора з навчальної роботи _____

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Додаток Б

Заступнику директора з навчальної роботи
Відокремленого структурного підрозділу
«Фаховий коледж
геологорозвідувальних технологій
Київського національного університету імені Тараса
Шевченка»

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)
здобувача освіти _____ (відділення)
_____ (форма здобуття освіти)
_____ (джерело фінансування)
_____ (напрямок підготовки)
_____ (спеціальність)
_____ (ОПП)
_____ (курс, група)

(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача освіти)

ЗАЯВА

Прошу включити до мого індивідуального навчального плану
на 20__ – 20__ навчальний рік
за освітньо-професійною програмою « _____ »
(назва ОПП)
спеціальності _____
(шифр та назва спеціальності)
наступні вибіркові освітні компоненти (дисципліни):

семестр		семестр	
Назва освітнього компонента (дисципліни)	Кількість кредитів	Назва освітнього компонента (дисципліни)	Кількість кредитів

Дата

Підпис